

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/240/2021
Identifikačné číslo spisu:	2617206160
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:2617206160.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J. H. F., M., bývajúcej v V., R. X, zastúpenej JUDr. Tiborom Sanákom, advokátom so sídlom v Trnave, námestie SNP 2, proti žalovaným 1/ C. O., bývajúcemu v L. J. L., L. XX/X, 2/ C. O., bývajúcej v L. J. L., L. XX/X, advokátskou spoločnosťou PATENT IURIST, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 5, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 7 C 52/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. mája 2021 sp. zn. 10 Co 187/2019 a proti doplňujúcemu rozsudku Krajského súdu v Trnave z 28. júla 2021 sp. zn. 10 Co 187/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. februára 2019 č. k. 7 C 52/2017-1359 výrokom I. určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území L. J. L., a to novovzniknutej parcely č. 527/2 - zastavané plochy o výmere 93 m² a hospodárskej budovy postavenej na parcele č. 527/2 podľa geometrického plánu Ing. Miroslava Masára č. ZP-03/01 zo dňa 28. augusta 2001, overeného Okresným úradom v Myjave, odbor katastrálny, dňa 17. decembra 2001 pod č. 332/01 v podiele 1/1. Výrokom II. určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území L. J. L., zapísanej na Okresnom úrade Myjava - katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela registra „C“ č. 528 - záhrady, o výmere 162 m² v podiele 1/1. Výrokom III. žalobu vo zvyšku zamietol. Výrokom IV. rozhodol, že Geometrický plán Ing. Miroslava Masára č. ZP -03/01 zo dňa 28. augusta 2001, overený Okresným úradom v Myjave, odbor katastrálny, dňa 17. decembra 2001 pod č. 332/01, tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku. Výrokom V. uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením. Výrokom VI. uložil žalovaným povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne náhradu trov konania štátu v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté

samostatným uznesením.

1.1. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na ustanovenia § 115, 116 ods. 1, ods. 2, § 117, § 562 ods. 1, ods. 2 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. mája 2021 sp. zn. 10 Co 187/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. až II. zmenil tak, že žalobu zamietol. Výrokom III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil. Výrokom IV. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd zrušil. Určil, že žalovaní v 1/ a 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalovaných boli dôvodné, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. V preskúmvanej veci tak neboli podľa odvolacieho súdu splnené podmienky na potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II., pretože tieto výroky neboli vecne správne, neboli dané ani dôvody pre zrušenie týchto napadnutých výrokov, taxatívne vymenované v ustanovení § 389 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Rozsudok súdu prvej inštancie preto v napadnutých výrokoch I., II. zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Vo vzťahu k napadnutému výroku III., ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku - vo vzťahu k parcele č. 527/3 zamietol, odvolací súd poukázal na svoju argumentáciu v rozhodnutí týkajúcu sa pozemku na parcele č. 527/2 a z tých istých dôvodov - pre neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena, ktorým by preukázala oprávnenosť držby dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je nedôvodné a v tomto výroku bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne. Z týchto dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Súvisiaci výrok IV. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, pretože zmenou napadnutého rozsudku zanikli dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie do výroku IV. pojaté.

2.1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) doplňujúcim rozsudkom z 28. júla 2021 sp. zn. 10 Co 187/2019 doplnil rozsudok č. k. 10Co/187/2019 - 1499 zo dňa 26. mája 2021 o výrok V. v znení: „Žalobkyňa je povinná zaplatiť náhradu trov konania štátu v plnom rozsahu.“

3. Proti obom uvedeným rozsudkom odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej tiež ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f/ a z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. V celom dovolaní žalobkyňa, resp. jej právny zástupca rieši chronologicky priebeh konania, ako na súde prvej inštancie, tak i na odvolacom súde. Najmä rozoberá úvahy o tom kedy a ako súd vykonával alebo doplňoval dokazovanie a uvádza o tom jednotlivé konkrétne body, resp. odseky predmetných rozhodnutí nižších súdov. Polemizuje o správnosti a nesprávnosti postupov pri rozhodovaní, a hlavne pri vykonávaní doplňovania dokazovania. Tvrdí, že uniesla dôkazné bremeno, pričom aj poukazuje na rôzne dôkazy, či výpovede svedkov. Po všeobecných tvrdeniach a úvahách o ne/správnosti v rozhodnutiach, dovolateľka skonštatovala, že odvolaciemu súdu sa nepodarilo postupovať v zmysle § 384 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a nezopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu, ale len v minimálnom rozsahu (bod 30. odôvodnenia rozsudku), a to len od zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14Co/71/2016-1156. Zo zápisnice nevyplyvalo podľa dovolateľky, že by sa súd zaoberal významnými skutočnosťami a dôkazmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie, keď súd prvej inštancie podrobne rozoberá okrem iného aj dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobkyne pri vstupe do užívania sporných nehnuteľností. Uviedla tiež, že pri takomto formalistickom prístupe odvolacieho súdu, v snahe vytvoriť zdanie niečoho, naďalej platí ust. § 383 CSP s tým, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, pretože dokazovanie, ktoré zopakoval v minimálnom rozsahu, resp. doplnil, nemalo šancu z hľadiska množstva a kvality dôkazov akýmkoľvek spôsobom spochybniť skutkový stav zistený súdom prvej inštancie. Pokiaľ odvolací súd napriek formalistickému zopakovaniu a doplneniu dokazovania mení rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. až II. tak, že žalobu zamietla, výrok III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie potvrdzuje, výrok IV. napadnutého rozsudku ruší a o trovách konania rozhoduje tak, že žalovaní v rade 1/ a 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, tak sa dopúšťa zásadného pochybenia, pričom jeho rozhodnutie vyznieva ako svojvoľné, ktoré nerešpektuje skutkový stav a ustanovenia CSP. Podľa dovolateľky prišlo k pochybeniu súdu prvej inštancie, ako aj

odvolacieho súdu, v tom, že neaplikovali na ich prípad ustanovenie OZ, podľa ktorého v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že dovolanie žalobkyne je účelové a len umelo predlžuje konanie. Dovolanie navrhli odmietnuť a žiadali priznať náhradu trov konania vo výške 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

dovolací dôvod
§ 420 písm. f/ CSP

7. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP najvyšší súd uvádza nasledovné.

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolatelka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. V posudzovanom prípade dovolaťelka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, ale v súlade s § 431 ods. 2 CSP vôbec nešpecifikovala, v čom konkrétne spočíva vada zmätočnosti konania predpokladaná v § 420 písm. f/ CSP. Žalobkyňa vo svojom dovolaní uvádza všetko veľmi všeobecne. Ani z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) nie je možné vyvodiť, v čom vidí dovolaťelka nesprávnosť postupu odvolacieho súdu vo vzťahu k dôvodom prijatého rozhodnutia o to viac keď na začiatku dovolania uviedla dva dovolacie dôvody, ďalej však nenapísala nič konkrétne. Najvyšší súd tak nevie (a ani nemôže) „náhodne vybrať“ ten-ktorý odsek z jej dovolania a len predpokladať a domnievať sa, že tento je uvedený v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (alebo v zmysle druhého dovolacieho dôvodu). V dovolaní síce uviedla slová ako „formalistický prístup odvolacieho súdu“ alebo „rozhodnutie vyznieva ako svojvoľné“, ktoré by mohli nasvedčovať prípadne tomu, že dovolaťelka práve toto chcela subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, no úlohou najvyššieho súdu nie je hľadať, hádať a domnievať sa, pretože dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi, uvedenými dovolaťelom, ktoré tento musí

riadne označiť. Dovolací súd je preto toho názoru, že dovolateľka tak nevymedzila uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, keďže riadne neuviedla, v čom vidí nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým jej mal v tomto spore znemožniť, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V zmysle § 428 CSP je dovolateľ povinný o.i. uviesť, z akých dôvodov dovolaním napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne a tento dovolací dôvod (resp. dôvody) vymedziť spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Uvedené je podstatné a smerodajné aj pre samotný dovolací súd, pretože ten je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), vrátane ich obsahového i rozsahového vymedzenia a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže. Ak teda dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, tak ako je tomu v prejednávanej veci, tento nedostatok má za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP.

dovolací dôvod

§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP

12. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12.1. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12.2. Pre právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je nevyhnutné, aby išlo o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Zároveň musí ísť o otázku, ktorú už riešil aj dovolací súd, v jeho rozhodnutiach je ale táto otázka riešená rozdielne. Dôležitá je súčasná nejednotnosť rozhodovania dovolacieho súdu (nie minulé, už prekonaná a neexistujúca rozdielnosť rozhodovania). Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP za relevantnú označuje otázku, ktorá „je“ (teda nie „bola“) dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolací súd napriek tomu, že dovolanie starostlivo posudzoval podľa jeho obsahu v súlade s § 124 CSP konštatuje, že dovolateľka (ani v tomto prípade) dôvody prípustnosti dovolania (v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP) riadne nešpecifikovala, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neoznačila (konkrétnu) právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedla ako ju riešil odvolací súd, a taktiež neuviedla, ako mala byť (konkrétna) právna otázka správne riešená. Dovolaťka právnu otázku, ktorá by bola právne významná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, vôbec nevymedzila a nemožno ju špecifikovať ani širším výkladom obsahu dovolania. Navyše, dovolateľka ani neuviedla žiadnu judikatúru odvolacieho súdu, na základe ktorej by mohla argumentovať, že nižšie súdy rozhodovali rozdielne ako dovolací súd.

13. Z uvedených dôvodov dovolací súd podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP (aj v tejto časti) odmietol bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.